

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-VIIA-2061/2025
Zagreb, 5. svibnja 2025.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u Četvrtom vijeću za rješavanje izbornih sporova, u sastavu sudac Mato Arlović, predsjednik Vijeća, te suci Andrej Abramović i Frane Staničić, članovi Vijeća, odlučujući u izbornom sporu o žalbi Bože Teskere iz Kijeva za zaštitu izbornog prava, na sjednici održanoj 5. svibnja 2025. jednoglasno je donio

ODLUKU

Odbija se kao neosnovana žalba Bože Teskere izjavljena protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Šibensko-kninske županije broj: LS-21/2025 od 2. svibnja 2025.

Obrazloženje

1. Božo Teskera iz Kijeva (u daljnjem tekstu: žalitelj) podnio je žalbu protiv rješenja Županijskog izbornog povjerenstva Šibensko-kninske županije broj: LS-21/2025 od 2. svibnja 2025. (u daljnjem tekstu: osporeno rješenje) kojim je odbačen kao nedopušten njegov prigovor podnesen zbog nevaljanosti odnosno radi poništenja kandidacijske liste Hrvatske demokratske zajednice za izbor općinskog načelnika i članova Općinskog vijeća Općine Kijevo.

1.1. Žalitelj smatra da mu je uskraćeno pravo da bira i bude biran odnosno da sudjeluje na lokalnim izborima, jer mu nije dostupan zapisnik Općinskog odbora HDZ-a Općine Kijevo kojim je dana podrška kandidatu za općinskog načelnika odnosno za članove Općinskog vijeća Općine Kijevo.

U žalbi žalitelj, u bitnome, navodi:

"... nakon donošenja Odluke Nacionalnog vijeća HDZ-a od 12.srpnja.2021. o održavanju unutarstranačkih izbora u lokalnim i područnim organizacijama HDZ-e, nije održana izborna skupština Općinske organizacije HDZ-e općine Kijevo koja se trebala održati od 18.listopada do 14.studenog 2021.g.

Pošto izborna skupština nije održana, a ista bira Općinski odbor HDZ-e znači da on ne postoji pa tako niti taj zapisnik o podršci kandidatima za načelnika i članove općinskog vijeća.

Zašto je to važno jer iz postupka kandidiranja obvezne Upute za kandidate koje je donijelo DRŽAVNO IZBORNO POVJERENSTVO predlagatelji mogu biti političke stranke koje samostalno utvrđuju prijedloge kandidata na način predviđen statutom političke stranke, odnosno u skladu s posebnim odlukama donesenim na temelju statuta.

Kako je Statutom HDZ-e članak 87. je propisano da listu i poredak kandidata utvrđuju mjerodavne teritorijalne jedinice u ovom slučaju Općinski odbor HDZ-e općine Kijevo, pošto takvi ne postoji ... ne znam kako bi lista koju su predali za općinske izbore bila valjana.

U pobijanom rješenju se navodi kako se prigovor odbacuje kao nedopušten, jer prigovor mogu podnijeti političke stranke, kandidat, nositelj kandidacijske liste birača, najmanje sto birača ili najmanje 5% birača jedinice u kojoj se provode izbori.

Ne ulazeći u zakonske regulative koje su po meni pomalo apsurdne jer kandidat koji je skupio 35 potpisa ima pravo a ja kao građanin trebam sto potpisa a ista općina broji dvjestotinjak stanovnika, no ja zakon poštujem ali kao građanin koji po Ustavu i Zakonu RH imam ista prava i obveze kao i svi ostali građani želim ukazati na nepravilnosti, na nepoštivanje zakona i samog izbornog procesa, jer ako vas nema tko predložiti jer ste svojim neradom doveli cijelu općinsku organizaciju HDZ-a, njeno članstvo u rasulo i opet se krijete iza te iste organizacije na ilegalan način smatram apsurdom i sutra ti isti trebaju da upravljaju sa općinom, želim ukazati izbornom povjerenstvu na činjenice koje utječu na regularnost izbora i legitimitet izbornog procesa ..."

Žalba nije osnovana.

2. Žalitelj je 2. svibnja 2025. Županijskom izbornom povjerenstvu Šibensko-kninske županije (u daljnjem tekstu: ŽIP) podnio prigovor sadržaja u bitnome istovjetnoga sadržaju žalbe podnesene Ustavnom sudu.

ŽIP je osporenim rješenjem odbacio kao nedopušten žaliteljev prigovor. U obrazloženju tog rješenja navodi se:

"Naime, odredbom članka 128. stavka 1. Zakona prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora za članove predstavničkih tijela jedinica mogu podnijeti političke stranke, nositelji kandidacijske liste birača, kandidati, najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača jedinice u kojoj se provode izbori.

Prema tome, član političke stranke, u ovom slučaju HDZ-a, nije ovlašten na samostalno podnošenje prigovora zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja. Za navesti je i da izborna povjerenstva nije ovlašteno ocjenjivati valjanost i zakonitost postupka kandidiranja unutar političkih stranaka."

3. Člankom 128. stavcima 1. i 2. Zakona o lokalnim izborima ("Narodne novine" broj 144/12., 121/16., 98/19., 42/20., 144/20. i 37/21.) propisano je:

"Prigovor
Članak 128.

(1) Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja ili u postupku izbora za članove predstavničkih tijela jedinica mogu podnijeti političke stranke, nositelji kandidacijske liste birača, kandidati, najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača jedinice u kojoj se provode izbori.

(2) U postupku kandidiranja ili u postupku izbora za izvršno tijelo jedinice prigovor mogu podnijeti političke stranke, kandidati, najmanje 100 birača ili najmanje 5% birača jedinice u kojoj se provode izbori.

(...)"

4. Ustavni sud utvrđuje da je ŽIP osporenim rješenjem pravilno odbacio žaliteljev prigovor, jer žalitelj ne pripada krugu osoba ovlaštenih za podnošenje prigovora u

postupku izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave odnosno za izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave.

5. Stoga Ustavni sud žalbu ocjenjuje neosnovanom.

6. Slijedom navedenog, na temelju članka 125. alineje 9. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) i članka 91. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 99/99., 29/02. i 49/02. - pročišćeni tekst) donesena je odluka kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
dr. sc. Mato Arlović, v. r.